

BIEDRĪBAS „LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBA” DARBĪBAS STRATĒGIJA 2017.-2019. GADAM

Ievads. Biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienība” (turpmāk – LNS) Darbības stratēģija 2017.-2019. gadam ir izveidota 2016. gada trešajā-ceturtajā ceturksnī Latvijas valsts budžeta finansētās programmas „NVO fonds” Sabiedrības integrācijas fonda finansēta biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienība” (turpmāk – LNS) projekta „LNS darbības stiprināšana – 2016”, Nr. 2016.LV/NVOF/DAP/MAC/042, Līgums Nr. 2016.LV/NVOF/DAP/MAC/042/30 ietvaros.

Stratēģija ietver galvenos darbības virzienus, nenosakot noteikto attīstības virzienu ieviešanas plānojumu kalendārajos gados. Stratēģijas ieviešanas plānošana notiks stratēģijas pēcapstiprināšanas periodā, laikā līdz LNS kongresam - 2017. gada augustā, un nosakot taktiskos uzdevumus un atbildības jomas izriet no LNS darbības Nolikuma.

Stratēģija apspriesta LNS projekta „LNS darbības stiprināšana – 2016”, Līgums Nr. 2016.LV/NVOF/DAP/MAC/042/30 ietvaros, projekta 2.aktivitātes ietvaros organizētajā konferencē „LNS darbība -esošais un plānotais” 2016. gada 23.-24. septembrī, kopumā diskusijās piedaloties 260 LNS biedriem un darbiniekiem.

SATURS

Nr.p.k.	Stratēģijas jomas	Lp.
1.	Zīmju valoda, izglītība, kultūra.....	2
2.	Interesu aizstāvība (t.sk. pieejamība).....	4
3.	Cilvēkresursi un organizācijas kapacitātes stiprināšana.....	6
4.	Sociālie pakalpojumi.....	7
5.	Saimnieciskā darbība un finansējuma piesaiste.....	9

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība “Latvijas Nedzirdīgo savienība”.

1. Zīmju valoda, izglītība, kultūra				
Pasākumi	Kvalitatīvie indikatori	Termiņi	Finansējums	Iesaistītās puses
Attīstīt un popularizēt latviešu nedzirdīgo zīmju valodu.	Nodrošinātas zīmju valodas apguves iespējas. Sagatavotas un izdotas jaunas tematiskas vārdnīcas. Panākts valsts atbalsts latviešu nedzirdīgo zīmju valodas attīstībai.	2017 - 2019	LNS, projektu granti, valsts dotācijas	LNS Rehabilitācijas centrs IZM KM
Panākt latviešu zīmju valodas pilnvērtīgu izmantošanu izglītības procesā.	Uzsāktas sarunas ar IZM un skolām, kurās mācās skolēni ar dzirdes traucējumiem par zīmju valodas lomas palielināšanu mācību procesā. Organizēti zīmju valodas kursi pedagogiem.	2017 - 2019	Kursi – projektu granti	LNS IZM Izglītības iestādes Rehabilitācijas centrs
Veicināt neformālās un dzīves izglītības pieejamību.	Organizēti izglītojošie semināri un lekcijas nedzirdīgo auditorijai. Organizētas radošās nometnes, dzīveskolas dažādu prasmju un iemaņu apguvei.	2017 - 2019	LNS, projektu granti, valsts pasūtījums, pašvaldības	LNS Rehabilitācijas centrs NVO
Veicināt nedzirdīgo jauniešu profesionālās izglītības un nodarbinātības līmeņa celšanos.	Sadarbojas ar citām NVO tādu likumprojektu izstrādē un virzīšanā, kuri ieinteresētu darba devējus pieņemt nedzirdīgus jauniešus un veicinātu viņu nodarbinātību. Veicināta plašāka surdotulka pakalpojumu pieejamība profesionālās izglītības	2017 - 2019	LNS, projektu granti, valsts pasūtījums	LNS LM NVA Rehabilitācijas centrs

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

	ieguves procesā.			
Veidot un attīstīt mūsdienīgus interešu klubus reģionālajās biedrībās.	Motivēti LNS biedri piedalīties interešu klubu aktivitātēs. Radītas jaunas idejas dažādu prasmju un iemaņu pilnveidei interešu klubu ietvaros.	2017 - 2019	LNS, valsts pasūtījums	LNS Rehabilitācijas centrs NVO
Radīt jaunas inovatīvas idejas nedzirdīgo kultūras attīstībai.	Meklēti risinājumi, kā piesaistīt finanses dažādu pasākumu organizēšanai. Motivēti LNS biedri un pašdarbnieki aktīvi iesaistīties LNS pasākumos. Veidoti jauni kontakti un veicināta sadarbība ar citām kultūras organizācijām. Pilnveidot dažādu prasmju un iemaņu apguvi.	2017 - 2019	LNS, projektu granti, valsts pasūtījums	LNS KM Rehabilitācijas centrs NVO

Stratēģijas ietvaros attīstāmās – ieviešamās integrētās apakšjomas:

- 1) pasākuma programmu satura pilnveide;
- 2) diskusijas par pasākumu norises vietu un laiku;
- 3) aktivitāšu nodrošināšana pēc-pasākumu laikā;
- 4) materiāli tehniskā pasākumu norisei nodrošinājuma pilnveide;
- 5) LNS vēstures muzeja darba paplašināšana un pilnveide;
- 6) finanšu līdzekļu piesaiste pašvaldību u.c. projektu ietvaros ēdināšanas un transporta izdevumu piesaistei;
- 7) LNS vēstures jautājumu iekļaušana pasākumu norisē.

2. Interesu aizstāvība (t.sk. pieejamība)				
Pasākumi	Kvalitatīvie indikatori	Termiņi	Finansējums	Iesaistītās puses
ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas	Regulārs Konvencijas īstenošanas Latvijā monitorings. Izstrādāti un iesniegti ierosinājumi un priekšlikumi valsts un	2017 – 2019	LNS	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

Latvijā uzraudzība.	pašvaldību institūcijām.			
Nedzirdīgo personu tiesību ievērošanas likumdošanas un normatīvajos aktos uzraudzība.	Regulārs likumdošanas un normatīvo aktu monitorings. Izstrādāti un iesniegti ierosinājumi un priekšlikumi valsts un pašvaldību institūcijām likumu un normatīvo aktu pilnveidošanai.	2017 – 2019	LNS	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas
Nedzirdīgo personu interešu aizstāvēšana valsts un pašvaldību institūcijās.	Regulāra dalība valsts un pašvaldību institūciju izveidotajās padomēs un darba grupās	2017 – 2019	LNS	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas
Sadarbība ar Pasaules Nedzirdīgo federāciju (WFD) un Eiropas Nedzirdīgo savienību (EUD).	Regulāra dalība WFD un EUD rīkotajās konferencēs un semināros. Regulāra informācijas apmaiņa ar WFD un EUD politiskajā nostājā nedzirdīgo personu interešu aizstāvībā.	2017 – 2019	LNS	LNS, WFD, EUD
Nedzirdīgo personu tiesību uz informācijas pieejamību aizstāvība	Regulāra sadarbība ar Latvijas Televīziju subtitrēto un zīmju valodā tulkoto raidījumu apjoma pieauguma nodrošināšanā	2017 – 2019	LNS, LTV	LNS, LTV
Aktuālās informācijas par valsts un pašvaldību institūciju sniegtajiem pakalpojumiem zīmju valodā sagatavošana un izplatīšana	Sagatavota un izplatīta informācija zīmju valodā reģionālajās biedrībās. Regulāri sagatavotas videoziņas zīmju valodā un ievietotas LNS mājas lapā. Panākts valsts finansējums informācijas zīmju valodā sagatavošanas un izplatīšanas nodrošināšanai.	2017 - 2019	LNS. LM	LNS, LM
Stratēģijas ietvaros attīstāmās – ieviešamās integrētās apakšjomas:				
<ol style="list-style-type: none"> 1) paplašināt sabiedrības informēšanu par LNS aktivitātēm; 2) paplašināt kultūras, sporta, radošajos informatīvos pasākumos zīmju valodā; 3) paplašināt sadarbību ar darba devējiem iegūt atsauksmes par komunikācijas norisi ar nedzirdīgo cilvēkiem darba tirgū; 				

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

- 4) jāpilnveido zīmju valodas apmācību tematika nedzirdīgajiem cilvēkiem;
- 5) jāpaplašina sadarbība ar izglītības iestādēm;
- 6) jāriko kopīgi informatīvie pasākumi par profesionālās izglītības iegūšanas iespējām tieši izglītības iestādēs;
- 7) jāpaplašina informatīvās kampaņas par nedzirdīgo aktivitātēm sociālajos tīklos;
- 8) jāpiesaista finanšu līdzekļi projektu ietvaros integrācijas pasākumu īstenošanai un diskriminācijas mazināšanai.

3. Cilvēkresursi un organizācijas kapacitātes stiprināšana				
Pasākumi	Kvalitatīvie indikatori	Termiņi	Finansējums	Iesaistītās puses
Radīt jaunas inovatīvas idejas, kā piesaistīt LNS brīvprātīgu darbaspēku	Paaugstināsies LNS cilvēkresursi, līdz ar to organizācijas kapacitāte tiks stiprināta.	2017. – 2019.	LNS un pašvaldības dotācija. (brīvprātīgo motivācijai)	LNS
Radīt jaunas inovatīvas idejas, kā piesaistīt LNS jaunus biedrus	Paaugstināsies LNS cilvēkresursi, līdz ar to organizācijas kapacitāte tiks stiprināta.	2017. – 2019.	Pašvaldību dotācijas un ES projekti. (pasākumu nodrošināšanai jauno biedru piesaistīšanai)	LNS
Veicināt LNS personāla intelektuālā potenciāla pastāvīgu paaugstināšanu	Noorganizētas apmācības par dažādām tēmām (Kā organizēt saturīgākus, interesantākus, izglītojoša rakstura/brīvā laika pasākumus, kā pilnveidot organizējamo pasākumu programmu, kā piesaistīt brīvprātīgos, kā veidot pozitīvu dialogu starp dzirdīgiem/nedzirdīgiem kolēģiem un LNS biedriem, kā piesaistīt resursus pasākumu organizēšanai utt.) un konsultācijas. Zinoši un kompetenti LNS cilvēkresursi.	2017. – 2019. (vismaz vienu reizi gadā)	Piesaistot projektu finansējumu vai izmantojot savus cilvēkresursus	LNS, valsts un pašvaldības institūcijas, un ES fondi
Sadarbības	Piesaistīts finansējums	2017. – 2019.	Valsts pasūtījums	LNS, valsts,

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

stiprināšana ar valsts pašvaldību iestādēm un	LNS cilvēkresursu apmācībai.	(vismaz vienu reizi gadā)	un pašvaldību dotācijas.	pašvaldības
Veicināt LNS biedru izglītošanu, zināšanu un prasmju veidošanu, darbspējīgo prasmju un iemaņu pilnveidošanu, atbilstoši darba tirgus prasībām un spēju adaptēties citām nodarbēm	Noorganizēti dažādi izglītojoši pasākumi, kopīgs seminārs tulkjiem un nedzirdīgiem klientiem piesaistot ārzemju lektoros (Liiz Scott Gibson un Markku Jokinen). Zinoši un izglītoti LNS biedri, līdz ar to paaugstināta organizācijas kapacitāte.	2017. – 2019.	Valsts pasūtījums un pašvaldību dotācijas un ES projekti.	LNS, valsts, pašvaldības
Izveidot darba grupu, kas turpina darbu cīņai ar IZM (likumdošanas sakārtošana, noteikt likumā, kā visiem skolotājiem, kas strādā ar nedzirdīgiem bērniem ir jāprot zīmju valoda, lai valsts apmaksātu speciāli adaptētu izglītības materiālu sagatavošanu un izdošanu nedzirdīgiem bērniem utt.)	Sakārtota likumdošana, par labu nedzirdīgiem bērniem. Uzlabotas iespējas nedzirdīgiem bērniem iegūt vienlīdzīgu izglītību, kā dzirdīgiem bērniem.	2017. – 2019.	Valsts finansējums	LNS, valsts, pašvaldības
Ieviest LNS, RC un SPC mājas lapā vairāk informācijas zīmju valodā	Informācijas pieejamība nedzirdīgiem viņu dzimtajā valodā	2017. – 2019.	LNS, LNS SIA, valsts finansējums	LNS, valsts

Stratēģijas ietvaros attīstāmās – ieviešamās integrētās apakšjomas:

- 1) konsultācijas un izskaidrojošā rakstura informācija par LNS, LNS RB, LNS komercsabiedrību darbību un aktivitātēm;
- 2) paplašināt zīmju valodas tulku un transporta pakalpojumu pieejamību LNS RB;
- 3) paplašināt psiholoģiskās palīdzības un psihologa atbalstu LNS RB;
- 4) uzsākt jurista un jurista asistentu pakalpojumu ieviešanas izvērtējumu;
- 5) uzsākt ārstnieciskos pakalpojumu - dažāda profila ārstu – speciālistu konsultāciju ieviešanas izvērtējumu;
- 6) popularizēt attālināto pakalpojumu pieejamību;
- 7) popularizēt un paplašināt brīvprātīgā darba jomas, palielināt brīvprātīgo piesaisti LNS un LNS RB;
- 8) palielināt jauniešu piesaisti pasākumu organizācijas un norises procesā LNS un LNS

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

RB;

- 9) paplašināt sadarbību ar LNS stratēģiskiem partneriem – valsts, pašvaldības institūcijām un finansēšanas organizācijām, paplašināt finanšu līdzekļu piesaisti pasākumu organizācijai, izmantojot grantu un projektu konkursu līdzekļus.

4. Sociālie pakalpojumi				
Pasākumi	Kvalitatīvie indikatori	Termiņi	Finansējums	Iesaistītās puses
Nodrošināt kvalitatīvu un profesionālu Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Invaliditātes likumā noteikto un LNS deleģēto funkciju veikšanu sociālās rehabilitācijas, surdotulka pakalpojumu un surdotehnikas jomā.	Noslēgts līgums par Labklājības ministriju. Tiek ievērotas likumos un normatīvajos aktos noteiktās prasības	2017. -2019.	Labklājības ministrija (LM) – valsts budžets	LNS, LM
Informatīvie un izglītojošie pasākumi cilvēkiem ar dzirdes invaliditāti: izmantošanā.	Pieaug cilvēku ar dzirdes invaliditāti informētības līmenis par valsts apmaksātajiem sociālajiem pakalpojumiem: ☐ drukātie materiāli (bukleti), t.sk. „vieglā valodā” un zīmju valodā (video) par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, surdotulka pakalpojumu un tehnisko palīgīdzekļu nodrošināšanas pakalpojumu. Materiāli tiek ievietoti arī internetā un nosūtīti LNS biedriem uz elektronisko pastu.	2017. -2019.	Labklājības ministrija (LM) – valsts un SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” un SIA “LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” budžets,	LNS, SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” un SIA “LNS Surdotehniskās palīdzības centrs”

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība “Latvijas Nedzirdīgo savienība”.

	☐ video kampaņas, izmantojot LNS līderu pieredzi konkrētu pakalpojumu izmantošanā.			
Nedzirdīgo aprūpētāju sagatavošana - nepieciešamo speciālistu skaita noteikšana un apmācība	Noskaidrots nedzirdīgo speciālistu skaits, speciālistiem nepieciešamais apmācības veids un ilgums. Tiek nodrošināts sabiedrībā balstīts pakalpojums un ievērotas klienta īpašās vajadzības. Nedzirdīgie tiek iesaistīti darba tirgū.	2017. -2019.	Pašvaldības projekti	LNS, pašvaldības
Nepieciešamo atbalsta pakalpojumu nedzirdīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem pilnvērtīgas dzīves kvalitātes nodrošināšanai izveide	Aktuālās situācijas izpēte: noskaidrots nedzirdīgo personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, nepieciešamie atbalsta/sociālie pakalpojumi un iespējas tos nodrošināt.	2017. -2019.	Pašvaldības projekti	LNS, pašvaldības

Stratēģijas ietvaros attīstāmās – ieviešamās integrētās apakšjomas:

- 1) pilnveidot un paplašināt subtitru un surdotulkojuma pielietojuma jomas ārpus biedrības pasākumos;
- 2) sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kvalitātes pilnveide;
- 3) informācijas par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu klāstu un pieejamību paplašināšana;
- 4) izglītojošo pasākumu ieviešana un pilnveide (valodas, zīmju valoda, juridisko zināšanu minimums u.c.);
- 5) paplašināt sadarbību ar LNS stratēģiskiem partneriem – valsts, pašvaldības institūcijām un finansēšanas organizācijām, paplašināt finanšu līdzekļu piesaisti pasākumu organizācijai, izmantojot grantu un projektu konkursu līdzekļus meklēt finansiālu iespēju bērnu rotaļu istabu izveidei (vai rotaļu stūrīšu izveidei);
- 6) pārskatīt telpu noslogojumu, racionāli plānot telpu izmantošanu pasākumiem;
- 7) veikt motivēšanas pasākumus jauniešiem u.c. nedzirdīgo vecuma grupām, lai mazinātu to izolāciju, bet pilnveidotu viņu integrāciju vismaz nedzirdīgo kopienā;
- 8) LNS biedru skaita palielināšana un sociālo pakalpojumu nodrošināšana šiem cilvēkiem;
- 9) paplašināt darbu ar ārzemēs dzīvojošiem nedzirdīgiem cilvēkiem, kas īslaicīgi dzīvo ārzemēs;
- 10) pilnveidot nodarbinātības un atalgojuma politiku LNS;
- 11) popularizēt zīmju valodas u.c. speciālistu darba nozīmi sociālajā darbā, sekmēt jauno speciālistu piesaisti LNS un LNS RB;
- 12) veicināt nedzirdīgo cilvēku un dzirdīgo cilvēku komunikatīvo un informatīvo

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

- mijietekmi un nedzirdīgo cilvēku integrāciju un socializāciju sabiedrībā;
- 13) uzsākt diskusijas par sociālo pakalpojumu paplašināšanas vajadzībām un iespējām gan balstoties uz LNS iekšējiem resursiem, gan valsts un pašvaldību politikas līmenī;
- 14) sekmēt ētikas, t.sk. profesionālās ētikas standartu paaugstināšanu.

5. Saimnieciskā darbība un finansējuma piesaiste				
Pasākumi	Kvalitatīvie indikatori	Termiņi	Finansējums	Iesaistītās puses
Optimizēt un attīstīt LNS kapitālsabiedrību saimniecisko darbību	Efektīva kapitālsabiedrību darbība ar disidenšu izmaksu LNS	2017 -2019	LNS SIA	LNS, LNS SIA
Izstrādāt LNS nekustamo īpašumu perspektīvo attīstības un izmantošanas stratēģiju	Efektīva LNS īpašumu izmantošana LNS darbības nodrošināšanai. Palielinājušies ieņēmumi no nekustamo īpašumu iznomāšanas.	2017 -2019	SIA "LNS Nekustamie īpašumi"	LNS, SIA "LNS Nekustamie īpašumi"
Valsts deleģēto funkciju sociālo pakalpojumu nodrošināšanai dzirdes invalīdiem realizēšana materiāli tehniskā jomā	Efektīvs Valsts budžeta finansējums sociālās rehabilitācijas, zīmju valodas tulka un surdotehnisko palīglīdzekļu nodrošināšanai dzirdes invalīdiem	2017 - 2019	LNS, LM	LNS, Labklājības ministrija
Pašvaldību finansējuma piesaiste reģionālajām biedrībām, t.sk. saimniecisko izdevumu segšanai pasākumu ietvaros	Sagatavoti un realizēti projekti finansējuma piesaistei LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai reģionālajās biedrībās	2017 - 2019	LNS, Pašvaldību	LNS reģionālās biedrības, pašvaldības
Sociālās uzņēmējdarbības attīstība	Izveidoti sociālie uzņēmumi LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai.	2017 - 2019	LNS, LM, ESF	LNS, valsts institūcijas
Finansējuma piesaiste no dažādiem fondiem un grantu	Sagatavoti un realizēti projekti finansējuma piesaistei LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu	2017 - 2019	LNS, fondi, granti	LNS, fondi, grantu programmas

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".

programmām LNS stratēģisko mērķu realizācijai	realizācijai.			
Ziedojumu un dāvinājumu piesaiste	Piesaistīti ziedojumi un dāvinājumi LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai	2017 - 2019	Ziedotāji	LNS, ziedotāji

Stratēģijas ietvaros attīstāmās – ieviešamās integrētās apakšjomas:

- 1) pilnveidot un paplašināt LNS UN LNS RB informētību par veiktajām aktivitātēm;
- 2) sociālās rehabilitācijas pakalpojumu materiāli tehniskās bāzes un tās kvalitātes pilnveide;
- 3) sociālās rehabilitācijas pakalpojumu klāsta pilnveides plānošana kontekstā ar pieejamo finansējumu un materiāli tehniskā nodrošinājuma attīstību;
- 4) paplašināt sadarbību ar LNS stratēģiskiem partneriem – valsts, pašvaldības institūcijām un finansēšanas organizācijām, paplašināt finanšu līdzekļu piesaisti pasākumu organizācijai, izmantojot grantu un projektu konkursu līdzekļus materiāli tehniskās bāzes pilnveidei pakalpojumu ietvaros;
- 5) saskaņot nodarbinātības un atalgojuma politiku LNS ar LNS finanšu iespējām.

Stratēģija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par stratēģijas saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".